

Kommunpolitiskt handlingsprogram 2027-2030

Socialdemokraterna
Alingsås

INLEDNING

Alingsås är i grunden en bra kommun att leva i. Här finns ett starkt föreningsliv, engagerade företag och många bostadsområden där människor trivs. Många känner stolthet över sin kommun.

Samtidigt ser vi en utveckling som kräver politiskt ansvar. Skillnaderna ökar och för vissa har det blivit svårare att få vardagen att gå ihop. Klyftorna växer både mellan människor och mellan olika delar av kommunen.

Det märks inte minst i skolan. Allt fler unga kämpar med psykisk ohälsa, bristande skolnärvaro och svårigheter att nå gymnasiebehörighet. Att fler elever klarar skolan är därför en av de viktigaste framtidsfrågorna för Alingsås kommun.

Vi ser också hur skillnaderna mellan stad och landsbygd riskerar att öka. Tillgången till kollektivtrafik, kultur, fritidsaktiviteter och service är inte densamma i hela kommunen. Barn och unga ska ha likvärdiga möjligheter att delta i kulturskola, simundervisning och fritidsaktiviteter oavsett var i kommunen man bor.

Alingsås ska vara en kommun där företag kan växa och där fler arbetstillfällen skapas med schyssta villkor. Kommunen ska vara en god arbetsgivare och använda sin roll som upphandlare för att bidra till god arbetsmiljö och ordning och reda i arbetslivet. Samtidigt behöver fler bostäder byggas. Vi vill satsa på hållbart byggande med kommunen vid rodret och skapa bostäder för fler till rimliga priser.

Genom att stärka skolan, utveckla hela kommunen och ta ansvar för välfärden kan Alingsås fortsätta vara en kommun där människor vill leva, arbeta och bygga sin framtid.

GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER

Socialdemokraternas politik i Alingsås utgår från några grundläggande principer.

En stark välfärd

Utbildning, omsorg och samhällsservice ska hålla hög kvalitet och finnas tillgänglig för alla.

Jämlika livschanser

Skillnader i människors livsvillkor ska minska. Alla barn och unga ska ges goda förutsättningar att lyckas i skolan och i livet.

Arbete och utbildning

Arbete är grunden för människors trygghet och självständighet. Kommunens utveckling ska bidra till fler arbetstillfällen med schyssta villkor.

Ansvar för det gemensamma

Skattemedel ska användas ansvarsfullt och med tydlig politisk styrning. Kommunen ska ha rådighet över viktiga samhällsfunktioner och säkerställa att resurserna används där de gör störst nytta.

Utveckling i hela kommunen

Stad och landsbygd ska ges goda förutsättningar att växa tillsammans. Tillgången till service, kollektivtrafik, kultur och fritidsaktiviteter ska vara god i hela kommunen.

Ett starkt civilsamhälle

Föreningslivet är en viktig del av ett levande och sammanhållet samhälle och ska ges goda förutsättningar att utvecklas.

VÅR POLITIK

I denna del av det kommunpolitiska handlingsprogrammet presenteras den politik som vi kommer driva i de kommunala nämnderna, styrelserna och bolagen under mandatperioden 2027-2030.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och den yttersta arenan för det lokala folkstyret. Här fattas de avgörande besluten om kommunens inriktning och utveckling.

Fullmäktige har ett särskilt ansvar för att värna och stärka den lokala demokratin och ska fungera som ett öppet och levande forum för politisk debatt, insyn och medborgarligt engagemang. Den ceremoniella och representativa rollen är en viktig del av uppdraget och bör fortsatt utvecklas som en del av kommunens demokratiska liv.

De senaste åren har Alingsås kommun haft ett enda övergripande mål, att bli Sveriges effektivaste kommun. Vi vill få till en kursändring i den styrningen. Kommunens ledning och uppföljning ska återgå till den modell som är vanligast i kommunsverige där politiken sätter tydliga verksamhetsmål som kan mätas, jämföras och följas upp över tid. Effektivitet är viktigt, men det är ett medel, inte ett mål i sig. En styrmodell för en fungerande välfärd bygger på förtroende, närvarande ledarskap och rimliga förutsättningar. Styrmodellen ska bidra till att kommunens mål och grunduppdrag ska vara tydligt för alla förtroendevalda, chefer och medarbetare.

Skrota målet om Sveriges mest effektiva kommun - inför tydliga verksamhetsmål som styrning för kommunens verksamhet.

Verka för en fördjupad lokal demokrati som tillvaratar alla demokratiska yttranden, bland annat genom införande av medborgarförslag.

Kommunen ska ställa krav på kollektivavtal vid alla upphandlingar.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande verkställande organ med ansvar för att samordna nämndernas arbete och säkerställa att fullmäktiges beslut får genomslag i praktiken. Genom sitt övergripande ansvar för styrning och uppföljning leder kommunstyrelsen den politiska utvecklingen av kommunen som helhet.

Kommunstyrelsen har ett samlat ansvar för demokratiutveckling, personal- och arbetsmiljöfrågor samt för att främja ett starkt och hållbart näringsliv. I uppdraget ingår även ansvar för den strategiska samhällsplaneringen, inklusive översiktsplanering, mark- och exploateringsfrågor samt det långsiktiga miljöarbetet.

Arbetet ska genomsyras av strävan efter ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Kommunstyrelsen ska ta ett tydligt ansvar för helheten, värna det gemensamma bästa och visa riktningen mot ett mer jämlikt, hållbart och sammanhållet Alingsås. En socialdemokratisk politik för stads- och samhällsplanering i Alingsås bygger på att ta vara på de kvaliteter som finns i att vara en mindre stad med en levande landsbygd i en storstadsregion.

Genom att bygga vidare på den nära staden genom varsam förtätning och utbyggnad med eftertanke skapar vi ett hållbart transportsystem med mindre bilberoende, behåller våra stadsnära grönområden och bygger blandade stadsdelar som motverkar segregation.

Initiera ett arbete för att minska den administrativa bördan i välfärdsverksamheter, i dialog med verksamheterna och de fackliga organisationerna.

Ta fram riktlinjer för ett nära ledarskap i välfärdsverksamheterna genom ett rimligt antal medarbetare per chef.

Genom sin tillsyn av kommunala nämnder och styrelser lägga extra fokus på att tillgodose en god arbetsmiljö i alla kommunens verksamheter.

Utred ett nytt sätt att organisera kommunens lokalfrågor med målet att skapa tydlighet, ökad samordning och minskade lokalkostnader för våra verksamheter.

Ta ett helhetsansvar för att tillgodose ändamålsenliga lokaler för alla våra verksamheter och deras behov.

Arbeta för att frågorna minskad segregation, bostäder för alla, ett hållbart transportsystem och klimatfrågor ska vara vägledande i arbetet med ny översiktsplan för Alingsås kommun.

Införa en koldioxidbudget för Alingsås kommun som ett viktigt styrmedel för att få ner våra utsläpp.

Arbeta för att krav på blandade upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar ska avtalas i samband med markanvisningar i kommunala utvecklingsprojekt.

Återkommunalisera måltidsverksamheten.

Kommunen ska ställa krav på kollektivavtal vid alla upphandlingar och tillhandahållande av APL-platser vid kommunala entreprenader.

Kommunens upphandlingar ska bidra till ordning och reda i byggbranschen genom att begränsa underentreprenörsled och säkerställa att arbetet utförs av yrkesutbildad personal.

Stärk kommunens kris- och civilberedskap genom ökad kommunal rådighet, bättre kontroll över samhällsviktig infrastruktur och återkommunalisering där det stärker samhällets resiliens och långsiktiga robusthet.

Säkerställ en systematisk uppföljning av arbetsvillkor i upphandlade projekt med möjlighet till sanktioner vid brister.

Vård- och omsorgsnämnden

Vi socialdemokrater vill bygga en stark, jämlik och sammanhållen vård och omsorg där människors behov alltid står i centrum. Äldre och brukare ska känna trygghet i vardagen och med god kontinuitet.

Vi vill främja förebyggande arbete med fler sociala mötesplatser för att motverka ofrivillig ensamhet. Vi vill stärka folkhälsan genom hela livet och skapa förutsättningar till en god hälsa även på ålderns höst.

För att säkra kvaliteten i omsorgen krävs fler anställda, bättre arbetsvillkor och långsiktig kompetensförsörjning. Vi vill öka personaltätheten, minska stressen i arbetet genom att skapa hållbara scheman. Utbildning ska leda till trygga anställningar. Vi säger nej till ytterligare privatiseringar och verkar för en återkommunaliserad hemtjänst.

Kommunen ska ta huvudansvaret för välfärden. Med ökade resurser till daglig verksamhet, stärkt arbete mot våld och otrygghet samt närvarande omsorg bygger vi ett samhälle där alla kan åldras med värdighet, trygghet och gemenskap.

Öka grundbemanningen - minska beroendet av vikarier och bemanningsföretag.

Verka för fler anställda, bättre arbetsvillkor och arbetsmiljö samt en långsiktig plan för kompetensförsörjning i nämndens olika verksamheter.

Utveckla och skapa nya Mötesplatser i hela kommunen.

Öka på arbetet för fler seniorboenden för att möta den växande efterfrågan.

Fler förebyggande insatser för att motverka ofrivillig ensamhet bland äldre.

Säkerställ bemanningsnivån genom bemanningsriktlinjer inom välfärden med fokus på äldreomsorg. Högre bemanning där arbetet är som mest krävande.

Pröva arbetstidsförkortning med bibehållen lön för att minska sjukskrivningar. Börja där det finns högst sjukfrånvaro idag.

Avskaffa LOV i hemtjänsten och verka för en återkommunaliserad hemtjänst med hög kvalitet och likvärdig omsorg för alla.

Barn- och ungdomsnämnden

Socialdemokraterna i Alingsås strävar efter en skola där varje barn ges de bästa förutsättningarna att lyckas genom hela sin skolgång. För att nå detta mål vill vi prioritera mindre barn- och elevgrupper kombinerat med en stärkt grundbemanning, vilket ger pedagogerna det utrymme som krävs för att se och stödja varje enskild individ.

Genom att införa fler lärarassistenter och satsa på fasta vikarier kan vi avlasta lärarna och skapa den arbetsro som är nödvändig för ett effektivt lärande. Samtidigt är en trygg miljö en förutsättning för kunskapsinhämtning, och därför är en förstärkning av elevhälsan central i vårt arbete för att aktivt motverka mobbning och öka tryggheten för alla elever.

Vår politik bygger på idén om en jämlik skola där gemensamma resurser används effektivt och stannar kvar i verksamheten. Vi står fast vid att kommunen inte ska verka för etableringen av vinstdrivande förskolor och skolor, då vi anser att varje skattekrona ska gå direkt till barnens utbildning och välmående istället för till privata vinster. Vi ser det som en prioritet att behålla och vidareutveckla den nattöppna förskolan för att ge föräldrar med oregelbundna arbetstider de förutsättningar de behöver för att få ihop vardagen.

Målet för vår politik i nämnden är att säkerställa att alla elever når gymnasiebehörighet och lämnar grundskolan med goda resultat och framtidstro. Vi vill se en ökad måluppfyllelse och högre betyg än idag genom att sätta in rätt stöd i rätt tid, vilket bland annat inkluderar att erbjuda sommarskola för de elever som riskerar att stå med ofullständiga betyg efter läsårets slut. Genom att kombinera höga förväntningar med konkreta resurser och en personaltät miljö kan vi garantera att skolan i Alingsås blir en plats där varje elev ges chansen att växa och klara de krav som ställs för vidare studier och ett framgångsrikt yrkesliv.

Mindre barn- och elevgrupper och ökad grundbemanning - alla barn och elever ska ha en bra skoltid och klara grundskolan

Fria pedagogiska måltider i fritidshem, förskola och klass F-3

Kommunen ska fortsatt verka för att inte arbeta för etablering av vinstdrivande förskolor och skolor.

Behåll nattöppen förskola.

Fler yrkeskategorier såsom arbetsterapeuter, studie- och yrkesvägledare.

Fler ska nå gymnasiebehörighet genom ökad måluppfyllelse och högre betyg än idag.

Fria pedagogiska måltider även i anpassad grundskola.

Kultur- och utbildningsnämnden

Vi socialdemokrater vill bygga ett samhälle där gemenskap och engagemang utgör grunden för både folkhälsa och demokrati. För oss är det en självklarhet att Alingsås kommun ska föra en aktiv politik för ett starkt och inkluderande civilsamhälle. Vi vill se höjda föreningsbidrag och förenklade regelverk som ger våra föreningar kraft att växa. Men det handlar inte bara om pengar – det handlar också om plats.

Föreningar ska ges bättre förutsättningar genom fler och bättre samlingslokaler och ett ökat samnyttjande av kommunens befintliga lokaler. Genom en fördjupad samverkan med studieförbund och civilsamhälle skapar vi mötesplatser där människor kan växa tillsammans.

Kultur och fritid ska vara tillgängligt för alla, oavsett plånbok. Därför vill vi införa en avgiftsfri kulturskola och garantera att alla barn får ta del av kultur genom en kulturgaranti. Vi vill stärka utbudet genom satsningar som Fritidsbanken och utveckla Palladium till ett levande scenkonsthus.

Vi vill också göra en kraftsamling för våra fritidsgårdar – inte bara i centrala Alingsås, utan även i Sollebrunn och Ingared. Ungdomar i hela kommunen förtjänar meningsfulla fritidsaktiviteter och trygga vuxna i sin närhet.

Framtidens kompetens formas i skolan. På Alströmergymnasiet vill vi se fler yrkesprogram som direkt möter arbetsmarknadens behov, så att våra unga snabbt kan komma i jobb. För att klara skolan krävs dock att man mår bra. Därför vill vi göra rejäla förstärkningar inom gymnasiets elevhälsa och skolbibliotek. Alla elever ska få det stöd de behöver och likvärdiga möjligheter till en god studiemiljö.

Slutligen ser vi stor potential i Alingsås som besöksmål. Vi vill se över och utveckla kommunens arbete med besöksnäring och turism. Detta ska ske i nära samverkan med både civilsamhället, det lokala näringslivet och kommunens näringslivsenhet.

Höjda föreningsbidrag för ett starkt och brett civilsamhälle.

Utreda möjligheterna till ett Föreningarnas Hus.

Förstärkt och utökat utbud i kommunens kultur och fritidsverksamhet - kulturgaranti för unga och avgiftsfri kulturskola.

Verka för avgiftsfri simskola.

Satsa på våra fritidsgårdar i både stad och på landsbygd.

Förstärkningar inom gymnasiets elevhälsa och studie- och yrkesvägledare.

Se över hur kommunen arbetar med besöksnäring och turism - i större samverkan med civilsamhälle, näringsliv och kommunens näringslivsarbete.

Socialnämnden

Vi socialdemokrater vill bygga ett Alingsås där ingen lämnas efter och där social trygghet är en rättighet, inte ett privilegium. För oss är socialtjänsten en avgörande kraft för att skapa ett jämlikt samhälle. Vi vill göra rejäla satsningar på en förebyggande inriktning där vi möter problem innan de växer sig stora. En bärande del i detta är att stärka det uppsökande ungdomsarbetet genom fler fältsekreterare som finns på plats där de unga rör sig, kombinerat med en fördjupad samverkan mellan socialtjänst, skola och polis.

Trygghet skapas bäst i samverkan med de krafter som redan finns i lokalsamhället. Vi vill utveckla och fördjupa arbetet med Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP). Genom IOP kan vi skapa långsiktiga, stabila samarbeten med civilsamhällets organisationer som går bortom traditionell upphandling. Det handlar om att ta tillvara på föreningarnas expertis och lokala förankring för att nå grupper som det offentliga ibland har svårt att nå. Ett särskilt fokus ligger på arbetet mot våld i nära relationer, där kvinno- och tjejjouren Olivia är ovärderliga partners. Ingen ska behöva leva i rädsla i sitt eget hem, och genom ett stärkt stöd till dessa verksamheter säkerställer vi att hjälp finns tillgänglig när den behövs som mest.

Vägen till egen försörjning och delaktighet går genom arbete och utbildning. Vi vill utveckla verksamheten Framsteget för att slussa fler Alingsåsare in i studier eller på arbetsmarknaden. För att lyckas krävs en ökad samverkan med kommunens övriga nämnder och bolag – vi ska gemensamt ta ansvar för att skapa fler platser för praktik och anställning för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Samtidigt måste vi värna välfärdens resurser; vi vill därför stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet för att säkerställa att resurserna går till det de är avsedda för – invånarnas trygghet.

Slutligen är tak över huvudet den mest grundläggande förutsättningen för ett värdigt liv. Vi vill verka för social förtur till bostäder för de mest behövande och arbeta efter principen "Bostad först". Genom att erbjuda bostad som grund skapar vi de förutsättningar som krävs för att individen ska kunna ta tag i andra livsutmaningar. Tillsammans bygger vi ett socialt hållbart Alingsås, präglat av solidaritet och framtidstro.

Förstärk det uppsökande och förebyggande ungdomsarbetet med fler fältsekreterare.

Fler insatser tillsammans med civilsamhället, bland annat genom IOP.

Ökat fokus på arbetet mot våld i nära relationer - kvinno- och tjejjouren Olivia är viktiga samarbetspartners i denna fråga.

Verka för att utöka antalet feriearbetsplatser för våra elever och ungdomar.

Ökad samverkan med övriga nämnder och bolag i kommunen i syfte att ge fler arbetslösa möjlighet till praktik och anställning.

Stärk arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Utveckla Framsteget - för att få in fler i utbildning eller arbete.

Verka för social förtur till bostäder till behövande.

Arbeta enligt principen Bostad först.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden är kommunens samlade myndighetsnämnd för allt från bygglov till livsmedelstillsyn och praktiskt miljöarbete. God service och värnandet av allmänintresset ska vara ledorden för verksamheten. Vi vill förbättra servicen gentemot invånare och näringsliv genom en särskilt stärkt rådgivning i bygglovsärenden.

För oss är en hållbar framtid prioriterad. Vi vill säkerställa god vattenkvalitet i alla våra sjöar, sanera förorenade områden och inrätta fler naturreservat. Genom att anställa en kommunekolog stärker vi kommunens förmåga i klimatfrågor, samtidigt som vi genom skärpt tillsyn värnar våra värdefulla kulturbyggnader. Alingsås unika natur- och kulturmiljöer ska skyddas för framtida generationer.

Säkerställ god vattenkvalitet i samtliga av kommunens sjöar och vattendrag.

Stärk skyddet av värdefulla natur- och kulturmiljöer, bl.a. genom inrättandet av fler naturreservat samt genom skärpt tillsyn av kulturbyggnader.

Arbeta aktivt för att fler konstaterat allvarligt förorenade områden i kommunen saneras.

Förbättra den allmänna servicen gentemot kommuninvånarna och näringsidkare med ett särskilt fokus på stärkt rådgivning i bygglovsärenden.

Stärka upp kommunens förmåga inom miljö- och klimatfrågor genom en till kommunekolog.

Arbeta för en giftfri miljö i kommunen genom minskade kemikalier i offentliga verksamheter och stärkt arbete mot miljögifter i mark och vatten.

Förstärk arbetet med Myndigheter i Samverkan (MYS).

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för våra gemensamma miljöer och grundläggande infrastruktur. Vi ska arbeta för ett hållbart trafiksystem för hela Alingsås, med ett helhetsgrepp om trafiken i centrum och fler säkra gång- och cykelbanor i både stad och landsbygd. Stadskärnan ska präglas av trygghet och liv, samtidigt som vi vill se mer anropsstyrd kollektivtrafik och ett kommunalt övertagande av enskilda vägar i våra tätorter.

Vi vill göra naturen tillgänglig för fler genom att utveckla parker och naturreservat, exempelvis Nolhagaviken, och snabba på omställningen till en fossilfri fordonsflotta. För oss är ordning och reda i ekonomin centralt. Vi kräver full insyn i investeringar och att det alltid ställs krav på kollektivavtal vid upphandlingar – gemensamma medel ska värna schyssta villkor.

Det ska ställas krav på kollektivavtal vid upphandlingar och entreprenader.

Fler säkra gång- och cykelbanor - både i staden och på landsbygden.

Ta ett helhetsgrepp om trafiksituationen i centrala Alingsås med målet att skapa ett långsiktigt hållbart och fungerande trafiksystem för alla alingsåsare.

Utveckla stadskärnan utifrån trygghet, stadsliv och handel med större fokus på gång- och cykeltrafikanter.

Utveckla Nolhagavikens naturreservat som tillgänglig stadsnära natur.

Driva frågan om mer anropsstyrd kollektivtrafik på landsbygden.

Arbeta för kommunalt övertag av vägar i tätorter som idag drivs av vägföreningar.

Kommunens skogar ska skötas med hyggesfria metoder i syfte att gynna friluftsliv och biologisk mångfald och öka inlagringen av koldioxid.

KOMMUNALA BOLAG

Alingsåshem & Alingsås Energi

De kommunala bolagen är viktiga för samhällsutvecklingen. För att det ska fortsätta komma alingsåsarna till del är det vår ståndpunkt att de förblir kommunalt ägda och förvaltade. På så sätt kan vi ta ansvar och påverka bostäder och infrastruktur för kommunens bästa.

Våra bolag ska vara föredöme vad gäller arbetsmiljö, miljö, hållbart byggande och fastighetsförvaltning, avseende materialval, energieffektivitet, gestaltning, kulturvärden och egen energiproduktion i form av t ex solceller för el eller solfångare för värme och varmvatten. Fokus ska vara att bidra till ett hållbart samhälle och utveckla och ansvara för lösningar för hyresgästernas, kundernas och ortens utveckling.

ALINGSÅSHEM

Verka för att Alingsåshem ska bidra till att minska segregationen genom att geografiskt sprida nyproducerade allmännyttiga bostäder.

Tillgodose såväl yngre som äldres behov av hyresrätter.

Bygga fler hyresrätter med rimliga hyror genom kostnadseffektiva byggmetoder och en aktiv markpolitik.

Säkerställ att vinster från det kommunala bostadsbolaget i första hand återinvesteras i underhåll, energieffektivisering och tryggare boendemiljöer.

Upprustningar i allmännyttan ska ske med social hänsyn och dialog med hyresgäster, utan att människor tvingas flytta på grund av kraftiga hyreshöjningar.

Prioritera trygghetsåtgärder i bostadsområden, såsom belysning, utemiljöer och tillgänglighetsanpassningar.

Krav på ID06-kort eller motsvarande system för närvarokontroll och personalliggare på kommunala byggarbetsplatser.

ALINGSÅS ENERGI

Aktivt delta i småskalig energiproduktion.

Fortsätt fiberutbyggnaden på landsbygden med hjälp av statliga och regionala ekonomiska bidrag.

Bedriv en uppsökande verksamhet gentemot stora elkonsumenter i kommunen, i syfte att få dem att göra investeringar för att sänka energi- och effektuttag.

Fortsätta vara en naturlig del i kommunens turist- och besöksnäring i form av Lights in Alingsås - där fler ljusinstallationer kan bli fasta för ökad trygghet och ett vackrare Alingsås.

Solvedens kraftstation ska miljöanpassas så att fiskvandring möjliggörs.

Socialdemokraterna
Alingsås